

13è CONCURS DE FOTOGRAFIA NATURALISTA TORRELLENC

13è CONCURS DE FOTOGRAFIA NATURALISTA TORRELLENC

Presentació de les fotografies al concurs, de l'1 al 15 d'octubre, a l'adreça electrònica:
ant.laformiga@gmail.com

TORRELLES DE LLOBREGAT
SANT MARTÍ 2025

Fins el 15 d'octubre del 2025 podeu presentar les vostres fotografies al 13è Concurs de fotografia naturalista torrellenc que organitza la nostra associació cada dos anys.

Cal presentar-les per correu electrònic a l'adreça:

ant.laformiga@gmail.com.

Cal posar com a assumpte concurs de fotografia naturalista i, dins del text del correu, el títol de la fotografia i el nom de l'autor/a.

Recordeu que es poden presentar dues fotografies per cadascun dels tres apartats de fauna, flora i paisatge.

Com que és un concurs local les fotografies tan si són de flora, de fauna o de paisatge han de ser fetes a Torrelles de Llobregat.

El jurat triarà sis fotografies finalistes per cada apartat que s'imprimiran i s'exposaran al vestíbul de l'Ateneu Torrellenc del 12 al 30 de novembre del 2025.

El dimecres, 12 de novembre, a les 19,30 hores, a l'Ateneu Torrellenc es farà l'acte de lliurament dels dos premis per cada apartat i s'inaugurarà l'exposició de les fotografies finalistes.

Prèviament es contactarà amb les persones autores de les fotografies finalistes per a que puguin assistir a l'acte de lliurament dels premis.

A l'inici de l'acte es podrà veure un audiovisual de les sortides de camp desenvolupades per l'entitat durant el 2025.

A la pàgina següent reproduïm la bases del concurs amb la informació necessària.

Els guanyadors de la 12a edició del concurs amb l'aleshores president de l'ANT.

13è CONCURS DE FOTOGRAFIA NATURALISTA TORRELLENC

Aquestes són les bases i les normatives de la 13a edició del Concurs de fotografia naturalista torrellenc.

BASES

OBRES: Màxim 2 fotografies per apartat i autor/a.

MIDES I PRESENTACIÓ: En format digital JPG, amb un mínim de 1200 píxels en el seu costat major, amb una mida màxima d'arxiu de 10 MB.

LLIURAMENT: Per correu electrònic a l'adreça **ant.laformiga@gmail.com**. Cal posar com a assumpte o tema **Concurs de fotografia naturalista**. Al text cal posar el títol de la fotografia i el nom de l'autor.

JURAT: Estarà format per persones enteses en fotografia i natura.

EXPOSICIÓ: Les fotografies finalistes s'exposaran al vestíbul de l'Ateneu Torrellenc.

CALENDARI

DATA D'ADMISSIÓ: A partir de l'1 d'octubre i fins el dimecres, 15 d'octubre del 2025.

PRESELECCIÓ: Dilluns, 20 d'octubre del 2025.

REUNIÓ DEL JURAT: Dilluns, 3 de novembre del 2025.

LLIURAMENT DELS PREMIS: El dimecres, 12 de novembre del 2025, a les 19,30 hores, a l'Ateneu Torrellenc.

EXPOSICIÓ: Del 12 al 30 de novembre del 2025, a l'Ateneu Torrellenc.

PREMIS

APARTAT FAUNA: 1r. Premi 60 € - 2n. Premi 30 €

APARTAT FLORA: 1r. Premi 60 € - 2n. Premi 30 €

APARTAT PAISATGE: 1r. Premi 60 € - 2n. Premi 30 €

NOTES

No estan permeses manipulacions que suposin alteració de la informació visual registrada originàriament per l'objectiu de la càmera i que recull el suport; és a dir, afegir, eliminar, desplaçar o modificar qualsevol element de la imatge. S'accepta convertir de color en blanc i negre, enquadrar o retallar una part de la imatge o filtrar-les.

L'organització farà imprimir les 6 fotografies seleccionades de cada apartat.

Cada persona concursant tindrà dret a un sol premi per apartat.

Les obres premiades i seleccionades de cada apartat, després de l'exposició, seran dipositades a l'arxiu de l'ANT i podran ser publicades per la nostra entitat.

L'organització es reserva el dret de suspendre el concurs si no es presenten un mínim de fotografies.

Els premis, a judici del jurat, podran declarar-se deserts.

En l'apartat de fauna no s'admeten fotografies de nius, polls i/o animals domèstics o en captivitat.

En l'apartat de flora no s'admeten fotografies de plantes ornamentals.

Totes les fotografies han de ser realitzades a l'àmbit local de Torrelles de Llobregat.

El fet de participar en aquest concurs suposa l'acceptació d'aquesta normativa i de les bases.

Organitzat per l'

LLISTA DE PRIMERES OBSERVACIONS D'ESPÈCIES ESTIVALS

Oreneta de ribera (*Riparia riparia*). 26/9/2025. Vicenç Roig.

Una més de les activitats que desenvolupa el grup d'ornitologia és la elaboració de la llista de primeres observacions d'espècies estivals.

Inicialment es publicava a l'estiu recollint les observacions de les espècies estivals residents locals i les detectades en el pas primaveral.

Ara es publica cap a finals d'any esperant poder detectar alguna espècie de pas a la tardor.

En l'inici del pas migratori de tardor, a la segona quinzena d'agost, s'ha rebut comunicació d'observacions de **Mosquiter de passa** (*Phylloscopus trochilus*) i de **Mastegatxex** (*Ficedula hypoleuca*). A la primavera no s'havien detectat aquestes espècies.

A finals del mes de setembre s'ha detectat el pas d'**Oreneta de ribera** (*Riparia riparia*).

Encara resta rebre comunicacions del **Còlit gris**, espècie habitual de pas en el nostre entorn.

Si voleu col·laborar en la recollida de primeres observacions d'espècies estivals, d'enguany o dels propers anys, per a comunicar-ho, podeu venir a les reunions del grup d'ornitologia, també podeu donar les dades a un membre del grup o ho podeu enviar per correu electrònic a l'adreça de la nostra associació:

ant.laformiga@gmail.com

Una altra eina que des del grup d'ornitologia es vol potenciar és el grup de WhatsApp on es poden compartir totes les observacions i informacions relacionades amb les aus de Torrelles de Llobregat.

Còlit gris (*Oenanthe oenanthe*). 27/4/2024. Josep Callau.

Aquest és l'enllaç on totes les persones interessades en conèixer els ocells del nostre entorn es poden integrar al grup.

<https://chat.whatsapp.com/LJBRvkfrblbBzyDtpEXYiK>

Feu-lo servir per comunicar les vostres observacions de l'avifauna del nostre entorn.

També podeu entrar les vostres observacions, si són amb fotografia o registre de so, al projecte Observacions ornitològiques de l'ANT dins de la plataforma Minka. S'hi pot entrar des de la web de l'ANT i, si no ho heu fet, cal registrar-se.

És a l'adreça següent:

<https://minka-sdg.org/projects/observacions-ornitologiques-ant>

Mastegatxex (*Ficedula hypoleuca*). 23/10/2021. Neus Planas.

24è CONCURS D'IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA D'AUS

Aquests eren els noms correctes de les espècies (el nom científic i els populars en català, castellà i anglès) de les vuit fotografies del concurs d'enguany, corresponents als mesos de maig, juny, juliol i agost.

Foto nº 9:	<i>Fringilla coelebs</i> Common Chaffing	Pinsà comú Pinzón Común
Foto nº 10:	<i>Ichthyaetus audouinii</i> Audouin's Gull	Gavina corsa Gaviota de Audouin
Foto nº 11:	<i>Emberiza calandra</i> Corn Bunting	Cruixidell Triguero
Foto nº 12:	<i>Buteo rufinus</i> Long-legged Buzzard	Aligot rorenc Busardo Moro
Foto nº 13:	<i>Melanitta fusca</i> Moussier's Redstart	Cotxa diademada Colirrojo Diademado
Foto nº 14:	<i>Oenanthe pleschanka</i> Levaillant's Woodpecker	Picot verd del Magrib Pito Real Bereber
Foto nº 15:	<i>Poecile montanus</i> Willow Tit	Mallerenga capnegra Carbonero Montano
Foto nº 16:	<i>Anthus richardi</i> Richard's Pipit	Piula grossa Bisbita de Richard

A continuació reproduïm les dues fotografies del mes d'agost i el text d'en Sergi Sales enviat per correu electrònic amb les respostes correctes.

Les solucions de l'agost

Mallerenga capnegra (*Poecile montanus*) - Bulgària

En aquest cas per la postura de l'ocell hauríem de quedar-nos amb el gènere *Poecile* i fixar-nos bàsicament amb la forma i mida de la barbeta. La mallerenga d'aigua es pot descartar perquè té una taca a la barbeta petita i de mida reduïda. El principal dubte és amb *P. cinctus* però aquesta no té el cap negre ni les galtes blanques contrastades.

Piula grossa (*Anthus richardi*) - Delta de l'Ebre

Ocell del gènere *Anthus* amb plomatge pràcticament llis, cosa que ens porta a pensar en trobat o piula grossa. *Anthus similis* es pot descartar pel llistat del pit i mida del bec. Dos trets són molt característics de piula grossa i es veuen a la fotografia, la mida de l'ungla posterior (molt llarga) i la part pal·lida entre el bec i l'ull, marcada "lore" en el cas del trobat.

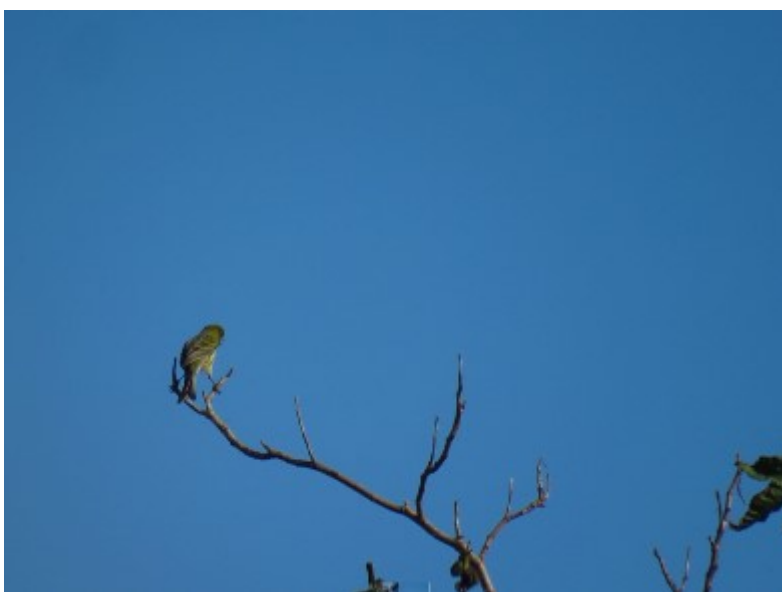
Sergi Sales

24è CONCURS D'IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA D'AUS

Publiquem la classificació del concurs amb la puntuació de les setze primeres fotografies dels mesos de gener a l'agost i de les dues proves extra.

A la dreta reproduïm les dues fotografies corresponents al mes de setembre, a les quals es podia respondre fins el dimarts, 30 de setembre.

35,35 PUNTS:	Marc A. Libre
31,555 PUNTS:	Coia Lladó
29,43 PUNTS:	Domènec Anguera
29,18 PUNTS:	Núria Rodríguez
27,43 PUNTS:	Maria Mira
27,145 PUNTS:	Octavi i Eva
25,527 PUNTS:	Marc Pérez
25,27 PUNTS:	Dani Paredes
25,1 PUNTS:	Jaroa López
24,635 PUNTS:	Martí Gonzalez
24,51 PUNTS:	Dani Rey Faura
24,43 PUNTS:	Otger Fortià
23,19 PUNTS:	Roser i Joan
22,02 PUNTS:	Pep Domènech
21,7 PUNTS:	Enric Morera
20,315 PUNTS:	Lluís Estrada
16,44 PUNTS:	Vicenç Roig
9,6 PUNTS:	Cesc Capdevila
7,68 PUNTS:	Sandra Morujo
4 PUNTS:	Tomás Blasco
3,28 PUNTS:	Fernan Roig Dumé

Els assistents a l'acte final de la 21a edició del concurs. 19/12/2022.

OBSERVACIONS ORNITOLÒGIQUES

Publiquem les observacions d'ocells del mes de setembre del 2025 de les quals hem rebut comunicació. Al projecte "Observacions ornitològiques de Torrelles de Llobregat" hi ha més observacions amb fotografia o so. N'hem fet una petita tria. Des del grup d'ornitologia agraïm aquestes comunicacions a totes les persones que ho han fet.

Gafarró (*Serinus serinus*) (x ex.) fotografiats a can Gallina.
Dilluns, 29 de setembre del 2025, a les 10,50 hores.
Observador: Vicenç Roig

Mosquiter de passa (*Phylloscopus trochilus*) (1 ex.) fotografiat a can Gallina.
Dilluns, 29 de setembre del 2025, a les 10,48 hores.
Observador: Vicenç Roig

Cotxa cua-roja (*Phoenicurus phoenicurus*) (1 ex.) fotografiat a can Gallina.
Dilluns, 29 de setembre del 2025, a les 10,47 hores.
Observador: Vicenç Roig

Mastegatatzes (*Ficedula hypoleuca*) (1 ex.) fotografiat a can Gallina.
Dilluns, 29 de setembre del 2025, a les 10,40 hores.
Observador: Vicenç Roig

Cotxa fumada (*Phoenicurus ochruros*) (1 ex.) fotografiat a can Gallina.
Dilluns, 29 de setembre del 2025, a les 9,34 hores.
Observador: Vicenç Roig

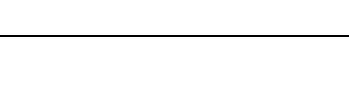
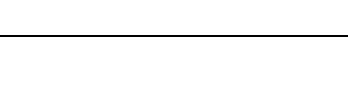
Mosquiter comú (*Phylloscopus collybita*) (1 ex.) fotografiat a can Gallina.
Dilluns, 29 de setembre del 2025, a les 9,25 hores.
Observador: Vicenç Roig

Gaig (*Garrulus glandarius*) (1 ex.) fotografiat a can Tòfol del racó.
Diumenge, 28 de setembre del 2025, a les 10,23 hores.
Observador: Vicenç Roig

Merla blava (*Monticola solitarius*) (1 ex.) fotografiat al turó de la Bruguera..
Dissabte, 27 de setembre del 2025, a les 9,14 hores.
Observador: Vicenç Roig

Cabra boja (*Strix aluco*) (1 ex.) escoltat al centre urbà.
Dijous, 25 de setembre del 2025, a les 6,30 hores.
Observador: Pep Domènech

Xixella (*Columba oenas*) (3 ex.) observats en vol a Torrelletes.
Dimecres, 24 de setembre del 2025, a les 10,29 hores.
Observador: Juan Mora

Xorriquer (*Falco tinnunculus*) (1 ex.) fotografiat a la creu de Sant Pau.
Dimarts, 23 de setembre del 2025, a les 9,29 hores.
Observador: Vicenç Roig

Milà reial (*Milvus milvus*) (1 ex.) observat a can Coll.
Dilluns, 22 de setembre del 2025, a les 8 hores.
Observador: Tomás Blasco

Bruel (*Regulus ignicapillus*) (1 ex.) fotografiat al turó de la Bruguera.
Dissabte, 20 de setembre del 2025, a les 16,33 hores.
Observadora: Isabel Mora

Perdiu (*Alectoris rufa*) (2 ex.) escoltats a la vall de can Reinal.
Dimarts, 16 de setembre del 2025, a les 9,10 hores.
Observador: Vicenç Roig

Mosquiter de passa (*Phylloscopus trochilus*) (1 ex.) fotografiat a can Tòfol del racó.
Dimarts, 16 de setembre del 2025, a les 8,46 hores.
Observador: Vicenç Roig

Oriol (*Oriolus oriolus*) (1 ex.) fotografiat a can Roig.
Dimarts, 16 de setembre del 2025, a les 8,25 hores.
Observador: Vicenç Roig

Oreneta cua-rogenca (*Cecropis daurica*) (2 ex.) observats a can Nicolau.
Dilluns, 15 de setembre del 2025, a les 11,45 hores.
Observador: Vicenç Roig

Mosquiter de passa (*Phylloscopus trochilus*) (1 ex.) observat a Torrelletes.
Dilluns, 15 de setembre del 2025, a les 10,30 hores.
Observador: Vicenç Roig

Merla blava (*Monticola solitarius*) (2 ex.) observats sobre una barraca a Torrelletes.
Dilluns, 15 de setembre del 2025, a les 10,20 hores.
Observador: Vicenç Roig

Mallerenga carbonera (*Parus major*) (1 ex.) fotografiat a Torrelletes.
Dilluns, 15 de setembre del 2025, a les 10,07 hores.
Observador: Vicenç Roig

Mosquiter de passa (*Phylloscopus trochilus*) (1 ex.) observat a cal Rodó.
Dilluns, 15 de setembre del 2025, a les 9,40 hores.
Observador: Vicenç Roig

Corb (*Corvus corax*) (2 ex.) observats volant a les antenes del Tabor.
Diumenge, 14 de setembre del 2025, a les 17 hores.
Observador: Vicenç Roig

Trist (*Cisticola juncidis*) (1 ex.) observat a can Coll.
Dissabte, 13 de setembre del 2025, a les 12,20 hores.
Observador: Vicenç Roig

Oreneta cua-rogenca (*Cecropis daurica*) (x ex.) observats a la Clota.
Dissabte, 13 de setembre del 2025, a les 12,05 hores.
Observador: Vicenç Roig

Mallerenga blava (*Cyanistes caeruleus*) (1 ex.) fotografiat a la Clota.
Dissabte, 13 de setembre del 2025, a les 11,41 hores.
Observador: Vicenç Roig

Mallerenga cuallarga (*Aegithalos caudatus*) (5 ex.) fotografiats a can Reinal.
Dijous, 11 de setembre del 2025, a les 9,38 hores.
Observador: Vicenç Roig

Trist (*Cisticola juncidis*) (2 ex.) fotografiats a la Clota.
Dimarts, 10 de setembre del 2025, a les 10,03 hores.
Observador: Vicenç Roig

Cuereta torrentera (*Motacella cinerea*) (1 ex.) observat a les Camanyes.
Dilluns, 8 de setembre del 2025, a les 9,59 hores,
Observador: Vicenç Roig

Blauet (*Alcedo atthis*) (1 ex.) observat a les Camanyes.
Dilluns, 8 de setembre del 2025, a les 9,54 hores,
Observador: Vicenç Roig

Bernat pescaire (*Ardea cinerea*) (1 ex.) observat a can Balasc de baix.
Diumenge, 7 de setembre del 2025, a les 9,50 hores.
Observador: Vicenç Roig

Picot garser petit (*Dryobates minor*) (1 ex.) fotografiat a can Tòfol del racó.
Diumenge, 7 de setembre del 2025, a les 8,47 hores.
Observador: Vicenç Roig

Tallarol capnegre (*Curruca melanocephala*) (1 ex.) fotografiat a cal Mixerris vell.
Diumenge, 7 de setembre del 2025, a les 8,30 hores.
Observador: Vicenç Roig

Corb (*Corvus corax*) (2 ex.) fotografiats a la serra de la creu de Sant Pau.
Divendres, 5 de setembre del 2025, a les 9,14 hores.
Observador: Vicenç Roig

Cabra boja (*Strix aluco*) (1 ex.) escoltat a can Güell.
Dijous, 4 de setembre del 2025, a les 22,30 hores.
Observador: Josep Callau

Tallarol de casquet (*Sylvia atricapilla*) (1 ex.) fotografiat a can Reinal.
Dijous, 4 de setembre del 2025, a les 9,59 hores.
Observador: Vicenç Roig

Picot garser gros (*Dendrocopos major*) (1 ex.) fotografiat a cal Mixerris vell.
Dijous, 4 de setembre del 2025, a les 9 hores.
Observador: Vicenç Roig

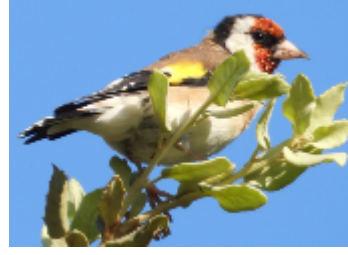
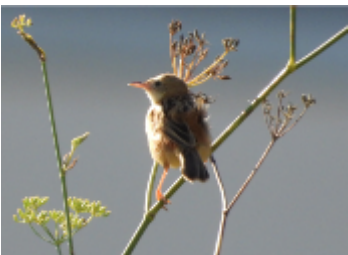
Papamosques gris (*Muscicapa striata*) (1 ex.) observat al raval Mas.
Dilluns, 1 de setembre del 2025, a les 11,20 hores.
Observador: Vicenç Roig

Bec de corall senegalès (*Estrilda astrild*) (1 ex.) fotografiat al raval Mas.
Dilluns, 1 de setembre del 2025, a les 11,07 hores.
Observador: Vicenç Roig

Oreneta cua-rogenca (*Cecropis daurica*) (1 ex.) observat a can Güell.
Dilluns, 1 de setembre del 2025, a les 10,50 hores.
Observador: Vicenç Roig

Oreneta comuna (*Hirundo rustica*) (1 ex.) fotografiat al raval Mas.
Dilluns, 1 de setembre del 2025, a les 10,47 hores.
Observador: Vicenç Roig

Cadenera (*Carduelis carduelis*) (1 ex.) fotografiat a la Clota.
Dilluns, 1 de setembre del 2025, a les 9,57 hores.
Observador: Vicenç Roig

OBSERVACIONS DE PAPALLONES DIÛRNES

Durant el mes d'agost es van pujar, al projecte "Invertebrats de Torrelles de Llobregat", 132 observacions de papallones diürnes, de 24 espècies diferents, per només dues persones.

Al projecte amb el nom d'Invertebrats de Torrelles de Llobregat, de la plataforma Minka, es poden pujar totes les observacions de lepidòpters i d'altres invertebrats del nostre entorn. Hi podeu pujar les vostres observacions de papallones diürnes a la següent adreça.

https://minka-sag.org/observations?project_id=12

També ens les podeu enviar per correu electrònic. Envieu les vostres fotografies, nom de l'espècie, localització i datació. Anirem publicant cada mes les observacions rebudes.

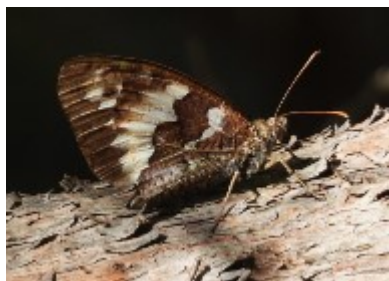
A continuació publiquem una observació del mes d'agost del 2025 de cada espècie.

Migradora dels cards (*Vanessa cardui*) (5 obs.) fotografiada al turó de la Bruguera.
Diumenge, 31 d'agost del 2025, a les 16,50 hores.
Observador: Vicenç Roig

Atalanta (*Vanessa atalanta*) (3 obs.) fotografiada al turó de la Bruguera.
Diumenge, 31 d'agost del 2025, a les 16,32 hores.
Observador: Vicenç Roig

Bruixa (*Brintesia circe*) (2 obs.) fotografiada al turó de la Bruguera.
Dissabte, 30 d'agost del 2025, a les 10,27 hores.
Observador: Vicenç Roig

Bruna de bosc (*Pararge aegeria*) (12 obs.) fotografiada a la font del Cucut.
Dimecres, 27 d'agost del 2025, a les 10,40 hores.
Observador: Vicenç Roig

Pòntia comuna (*Pontia daplidice*) (1 obs.) fotografiada a les Rovires.
Diumenge, 24 d'agost del 2025, a les 10,34 hores.
Observadora: Isabel Mora

Moreneta meridional (*Aricia crameraa*) (3 obs.) fotografiada als horts de la font del Cucut.
Diumenge, 24 d'agost del 2025, a les 10,23 hores.
Observador: Vicenç Roig

Reina zebrada (*Iphiclide feisthamelii*) (4 obs.) fotografiada al turó de la Bruguera.
Diumenge, 31 d'agost del 2025, a les 16,39 hores.
Observador: Vicenç Roig

Papallona reina (*Papilio machaon*) (1 obs.) fotografiada al turó de la Bruguera.
Diumenge, 31 d'agost del 2025, a les 16,25 hores.
Observador: Vicenç Roig

Bruna de prat (*Maniola jurtina*) (12 obs.) fotografiada a can Nicolau.
Divendres, 29 d'agost del 2025, a les 10,14 hores.
Observador: Vicenç Roig

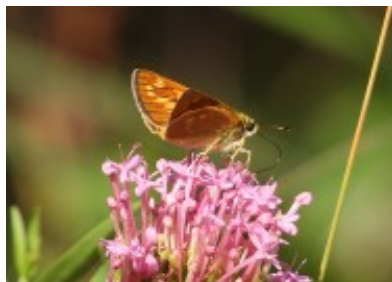
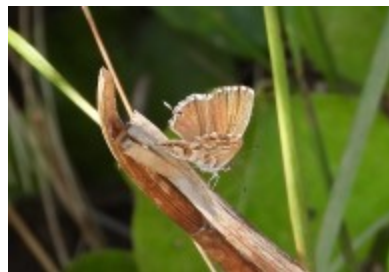
Safranera de l'alfals (*Colias croceus*) (2 obs.) fotografiada a can Coll.
Dilluns, 25 d'agost del 2025, a les 11,06 hores.
Observador: Vicenç Roig

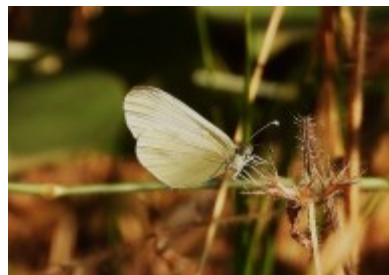
Margenera comuna (*Lasiommata megera*) (32 obs.) fotografiada a les Rovires.
Diumenge, 24 d'agost del 2025, a les 8,45 hores.
Observadora: Isabel Mora

Barrinadora dels geranis (*Cacyreus marshalli*) (1 obs.) fotografiada a cal Mixerris vell.
Dijous, 21 d'agost del 2025, a les 11,26 hores.
Observador: Vicenç Roig

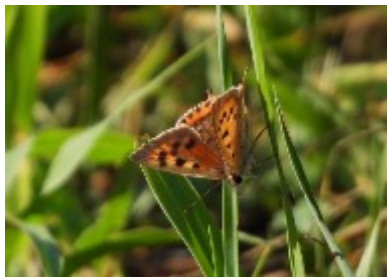
Dard ros (*Ochlodes sylvanus*) (1 obs.) fotografiada a cal Mixerris vell.
Dijous, 21 d'agost del 2025, a les 10,54 hores.
Observador: Vicenç Roig

Angelet comú (*Leptidea sinapis*) (3 obs.) fotografiada a la vall de can Reinal.
Dissabte, 16 d'agost del 2025, a les 9,05 hores.
Observador: Vicenç Roig

Papallona de l'arboç (*Charaxes jasius*) (3 obs.) fotografiada al Tabor.
Divendres, 15 d'agost del 2025, a les 10,56 hores.
Observador: Vicenç Roig

Coure comú (*Lycaena phlaeas*) (6 obs.) fotografiada als horts de la font del Cucut.
Dijous, 14 d'agost del 2025, a les 10 hores.
Observador: Vicenç Roig

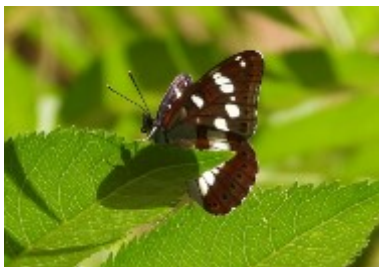
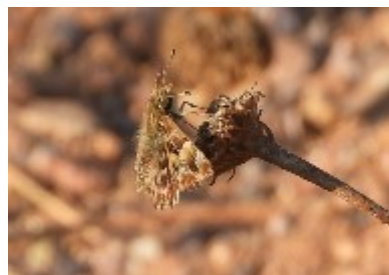
Blaveta dels pèsols (*Lampides boeticus*) (8 obs.) fotografiada als horts de la font del Cucut.
Diumenge, 10 d'agost del 2025, a les 10,34 hores.
Observador: Vicenç Roig

Cleòpatra (*Gonepteryx cleopatra*) (2 obs.) fotografiada a can Roig.
Dissabte, 9 d'agost del 2025, a les 11,09 hores.
Observador: Vicenç Roig

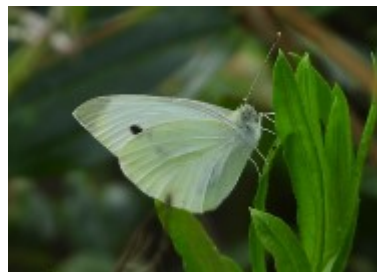
Blaveta comuna (*Polyommatus icarus*) (3 obs.) fotografiada a la vall de can Mas.
Dissabte, 9 d'agost del 2025, a les 10,18 hores.
Observador: Vicenç Roig

Capgròs comú (*Carcharodus alceae*) (3 obs.) fotografiada a can Güell.
Dissabte, 9 d'agost del 2025, a les 10,18 hores.
Observador: Vicenç Roig

Nimfa mediterrània (*Limenitis reducta*) (5 obs.) fotografiada a la font del Cucut.
Dimecres, 6 d'agost del 2025, a les 10,34 hores.
Observador: Vicenç Roig

Blanqueta de la col (*Pieris rapae*) (2 obs.) fotografiada a la vall de can Reinal.
Dissabte, 2 d'agost del 2025, a les 11,03 hores.
Observador: Vicenç Roig

Blaveta estriada (*Leptotes pirithous*) (4 obs.) fotografiada al camí de la creu de Sant Pau.
Dissabte, 2 d'agost del 2025, a les 11 hores.
Observador: Vicenç Roig

Saltabardisses de solell (*Pyronia cecilia*) (14 obs.) fotografiada a la serra de la creu de Sant Pau.
Dissabte, 2 d'agost del 2025, a les 9 hores.
Observador: Vicenç Roig

Acompanyem aquest full informatiu amb el número 281 de la Col·lecció Documents d'ant, amb el títol "Espècies invasores".

Per confeccionar aquest document sobre les espècies invasores hem reproduït diverses informacions publicades a la web del CREAM entre els anys 2022 i 2025.

Per tant, la informació d'algun dels articles que tracten sobre algunes espècies invasores concretes podria no ser actualitzada.

Des del 2009, el CREAM, per encàrrec del Servei de Fauna i Flora de la Generalitat de Catalunya, desenvolupa el Sistema d'Informació de les Espècies Exòtiques de Catalunya (EXOCAT; exocat.cream.cat), amb l'objectiu bàsic de reunir i estandarditzar les dades disponibles sobre la distribució, la procedència, la via d'entrada i l'estat d'invasió d'aquestes espècies a Catalunya per a posar-les a disposició de científics i gestors.

A continuació, com a complement del document, reproduïm un fragment de l'últim informe del projecte EXOCAT.

La informació sobre les espècies exòtiques: el projecte EXOCAT

Vespa asiàtica (Vespa velutina), un exemple d'espècie exòtica considerada establerta el 2013 que ha passat a ser invasora. Foto (CC BY 4.0) Charles J Sharp, via Wikimedia Commons.

Catalunya és una de les àrees d'Espanya i d'Europa amb més concentració d'espècies exòtiques. L'elevat grau d'antropització del paisatge, la gran densitat de població, els intercanvis constants de persones i de mercaderies i la bondat del clima mediterrani faciliten l'arribada i l'establiment d'aquestes espècies.

Des del 2009, el CREAM, per encàrrec del Servei de Fauna i Flora de la Generalitat de Catalunya, desenvolupa el Sistema d'Informació de les Espècies Exòtiques de Catalunya (EXOCAT; exocat.cream.cat), amb l'objectiu bàsic de reunir i estandarditzar les dades disponibles sobre la distribució, la procedència, la via d'entrada i l'estat d'invasió d'aquestes espècies a Cata-

lunya per a posar-les a disposició de científics i gestors. La informació continguda en el projecte EXOCAT és el resultat d'una revisió bibliogràfica exhaustiva de les publicacions realitzades en l'àmbit de les invasions biològiques a Catalunya, però també de la col·laboració d'una gran quantitat de personal tècnic d'administracions diverses, personal investigador i naturalistes d'arreu del territori català, que hi ha aportat dades i coneixement expert (http://exocatdb.cream.cat/base_dades/).

Incorpora també les localitats de les espècies incloses al Banc de Dades de Biodiversitat de Catalunya (BDBC; biodiver.bio.ub.es/biocat) recollides al GBIF (www.gbif.org), i les dades del projecte EXOAQUA de l'Agència Catalana de l'Aigua, desenvolupat en el marc de la Directiva Marc de l'Aigua centrat en les espècies del medi aquàtic. EXOCAT ha començat a recopilar recentment dades procedents d'iniciatives de ciència ciutadana com Natusfera (natusfera.gbif.es/), a través de projectes específics com el de les Espècies exòtiques de Catalunya, o Alerta forestal (www.alertaforestal.com/) pel cas de la papallona del boix (*Cydalia perspectalis*).

Els principals experts del país en invasions biològiques han revisat les dades recollides i han consensuat una categoria d'estat d'invasió a Catalunya per a cadascuna de les diverses espècies. La informació generada en aquest projecte s'ha recollit en un seguit d'informes i publicacions que permeten comprendre la situació de les invasions biològiques a Catalunya, un pas previ al desplegament de les mesures de prevenció i control adients.

Tota aquesta informació es reuneix a la base de dades d'EXOCAT, en constant revisió i actualització. S'acompanya d'eines per a fer cerques per espècies, per grups biològics, per a diversos atributs de l'estat d'invasió, i per a territoris administratius (Catalunya o comarques concretes) o definits per l'usuari. A més, incorpora procediments per a que diversos tipus d'usuaris hi puguin afegir espècies i localitats.

Els grups inclosos a la base de dades d'EXOCAT són els fongs, les diatomees, les macroalgues, les plantes, els invertebrats aquàtics, els invertebrats terrestres, els peixos continentals, els peixos marins, els amfibis, els rèptils, els ocells i els mamífers.

Cal destacar l'elevada heterogeneïtat de les dades de distribució recollides, que inclouen localitats puntuals (amb coordenades geogràfiques relativament precises), quadrícules UTM 1x1 km i UTM de 10x10 km, i localitats associades a les masses d'aigua definides per l'Agència Catalana de l'Aigua. Aquesta informació, un cop recollida i centralitzada s'ha pogut homogeneïtzar a escala de 10x10 km de distribució de les espècies (nombre de quadrícules UTM ocupades per cada espècie) i d'ocupació d'espècies a nivell de territori (riquesa o nombre d'espècies per UTM). Això ha permès fer una primera anàlisi acurada del grau d'invasió del nostre territori, total i per grups ecològics.

La informació recopilada a EXOCAT és a disposició de les diverses administracions encarregades de la prevenció i control de les espècies exòtiques, com és el cas del Servei de Flora i Fauna del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural (DACC), els diversos serveis de les diputacions provincials, els tècnics dels ajuntaments i dels Parcs Naturals, etc. EXOCAT és una eina de consulta freqüent en la definició d'instruments legals i plans de gestió d'espècies concretes i de les invasions biològiques en general. Ha servit per a l'assessorament fet per l'administració catalana en relació a la publicació del Real Decreto (2013, i modificacions posteriors), pel qual es regula el Catàleg Espanyol d'espècies exòtiques invasores. EXOCAT és també la font d'informació per a l'elaboració de mapes de distribució de les espècies catalogades que han de figurar en els informes sexennals en relació al Reglament (UE) 1143/2014 del Parla-

ment i la Comissió europea. A nivell català, EXOCAT ha servit per a elaborar la cartografia de les espècies exòtiques invasores (Real Decreto 630/2013 i Reglament 1143/2014) incloses a la Xarxa d'Alerta del DACC (http://mediambient.gencat.cat/ca/05_ambits_dactuacio/patrimoni_natural/especies_exotiques_invasores/).

EXOCAT també proporciona informació general i cartogràfica per a la realització de plans de gestió concrets, com els fets a escala nacional per a l'herba de la Pampa (*Cortaderia selloana*), a escala catalana per a la vespa asiàtica (*Vespa velutina*) i el volanti del Brasil (*Myriophyllum aquaticum*), o a escala local per al cactus *Cylindropuntia pallida*.

Quants tàxons hi ha?

Trachemys scripta elegans. Foto (CC BY 3.0) Bastien M., via Wikimedia Commons

Segons les dades recollides a EXOCAT, fins el 2021 s'han detectat 1678 tàxons (espècies i subespècies) exòtics a Catalunya. D'aquests, 1119 (el 66,69 %) són plantes, 177 (10,55 %) ocells, 180 (10,73 %) invertebrats terrestres i 80 (4,77 %) invertebrats aquàtics (Figura 2). La resta de grups són molt més minoritaris.

La majoria d'aquests tàxons (1603 tàxons) són continentals, tant terrestres com aquàtics, mentre que els 75 restants són marins.

La llista de tàxons exòtics de Catalunya compta amb un total de 162 arqueòfits (o possibles arqueòfits) i 11 arqueozous (o possibles arqueozous), que són tàxons de plantes i animals, respectivament, introduïts al territori abans de l'any 1500. També inclou un total de 37 espècies criptogèniques, és a dir, espècies l'origen, i per tant l'estat d'invasió, de les quals no és confirmat. La major part d'aquestes

espècies són invertebrats aquàtics i terrestres i alguns ocells.

Espècies en expansió

Coipú (*Myocastor coypus*), una de les espècies exòtiques de mamífers que ha experimentat una expansió destacable pel territori. Foto (CC BY 4.0) Gzen92, via Wikimedia Commons.

Entre els tàxons considerats invasors, n'hi ha que tenen un gran potencial d'ocupar ràpidament diverses zones a Catalunya i expandeixen la seva àrea de distribució ràpidament. Aquesta ràpida progressió dels tàxons exòtics pel territori, juntament amb l'impacte potencial d'aquests sobre altres espècies autòctones o sobre la producció, els posa en el centre d'atenció per al seu seguiment i control. Dels diferents grups de tàxons considerats a EXOCAT, els mamífers exòtics han experimentat, de mitjana, una notable expansió tant en termes absoluts d'increment d'UTMs (22 UTM) com en l'increment

respecte els quadrats ocupats el 2013, que representa més del doble dels UTM del 2013. També convé destacar l'expansió dels peixos continentals, els rèptils i els invertebrats terrestres, sobretot en l'increment respecte el 2013, ja que han multiplicat per deu o quadruplicat, l'àrea ocupada el 2021 respecte el 2013.

Algunes de les espècies que destaquen pel que fa a la seva expansió pel territori són la Coipú (*Myocastor coypus*), una de les espècies exòtiques de mamífers que ha experimentat una expansió destacable pel territori. Foto (CC BY 4.0) Gzen92, via Wikimedia Commons. vespa asiàtica (*Vespa velutina*), el mosquit tigre (*Aedes albopictus*), el morrut de les palmeres (*Rhynchophorus ferrugineus*) o la papallona del boix (*Cydalima perspectalis*). Aquestes espècies van arribar a Catalunya fa relativament pocs anys i des de llavors han colonitzat el territori de manera destacable causant importants impactes ecològics, econòmics i a la salut humana. Algunes espècies de vertebrats també han experimentat una ràpida expansió pel territori els últims anys, com el coipú (*Myocastor coypus*), que provoca afectacions als cultius i a la vegetació de ribera on habita, o ocells com la cotorreta pitgrisa (*Myopsitta monachus*) o la cotorra de Kramer (*Psittacula krameri*). Són moltes les plantes considerades invasores que s'han expandit pel territori de manera remarcable els últims anys, però convé destacar l'expansió de diverses cactàcies (espècies diverses dels gèneres *Cleistocactus*, *Cylindropuntia*, *Cereus*, *Echinopsis*, *Opuntia*, i *Pseudocereus*), amb una gran capacitat de colonització del territori i de control difícil.

RECULL DE PREMSA

Acompanyem aquest full informatiu amb un recull de premsa, el número 199 dins de la col·lecció, que porta el títol "El Linx ibèric al Pirineu".

S'ha confegit amb informacions publicades entre el febrer i el setembre del 2025, als diaris El Punt Avui, Ara, Segre, Regió 7 i als electrònics Viure als Pirineus, Vilaweb, Pallars digital i Nació digital que fan referència a les observacions d'un exemplar de Linx, primer al Prepirineu i, després, al Pirineu. També a les propostes d'introduir aquesta espècie a les terres de ponent, on proliferen les poblacions de conill, i a l'oposició d'una part de la pagesia a aquesta possibilitat.

En el mes de juliol ja es va publicar el Recull de premsa nº 196 referent a la primera observació del Linx al mes de març al Prepirineu, complementat amb els projectes de reintroducció de l'espècie i el pacte establert entre la conselleria d'agricultura i Revolta Pagesa a partir de les mobilitzacions del sector.

Experts en fauna preveuen que, a curt termini, i encara que no tiri endavant el projecte de reintroducció del Linx a Catalunya, continuaran arribant exemplars en dispersió dels actuals territoris de distribució o de les previstes reintroduccions a l'Aragó.

Fins ara es considerava més pròpia del Pirineu l'altra espècie de Linx (*Lynx lynx*) denominat Linx nòrdic i amb altres denominacions populars com a gat cerver, gat cerval, llop cerver, llop cerval o gatillop.

A continuació reproduïm el mapa de distribució d'aquesta espècie, on es pot veure un petit territori al Pirineu i la informació detallada per països de la Viquipèdia.

Estat de conservació

Àsia

Àsia central: El linx nòrdic és natiu de les províncies xineses de Gansu, Qinghai, Sichuan, i Shaanxi, així com a l'Iran, Mongòlia, el Pakistan, el Kazakhstan, l'Uzbekistan, el Turkmenistan, el Kirguizstan, el Tadjikistan, i al districte Ladakh de l'estat indi de Jammu i Caixmir.

Rússia: Més del 90% de la població total de linx nòrdic viu als boscos de Sibèria. Viuen entre les fronteres occidentals de Rússia i l'illa de Sakhalin, al Pacífic.

Turquia: Donat que «el destí de la vida salvatge a Turquia topa sovint amb diversos organismes governamentals que mantenen programes conflictius i en desavantatge per la manca de personal qualificat i de finançament», malauradament «no hi ha estimacions del nombre» de linx nòrdics que viuen a Turquia, i és possible que el seu nombre estigui en declivi a causa de la caça legal de l'animal entre l'agost i el març.

Europa

Fa temps el llop cerver fou força comú a tot Europa. Cap a mitjans del segle XIX, s'havia extingit a la majoria de països de l'Europa central i Occidental. Recentment s'han produït amb èxit intents de reintroduir l'espècie als boscos.

L'estat del linx nòrdic a diversos països i regions d'Europa és el següent:

Carpats: Uns 2.800 individus viuen a aquestes muntanyes a la República Txeca, Polònia, Romania, Eslovàquia, Bòsnia i Hercegovina i Sèrbia. És la població contínua més gran de linx nòrdic a l'oest de la frontera russa.

Romania: És el país on es troba la major part de la població de linx nòrdic dels Carpats, amb un nombre d'individus que excedeixen els 2.000, i que podria ser la més gran d'Europa. No obstant això, alguns experts consideren que la versió oficial del nombre d'individus excedeix la realitat. La caça controlada està permesa, encara que la població és estable.

Balcans: El linx dels Balcans es troba a Montenegro, Sèrbia, Macedònia del Nord, Kosovo, Albània, i possiblement Grècia. Se'ls pot trobar en regions remotes dels Balcans, amb la població més grans als remots turons de l'oest de Macedònia del Nord. El linx balcànic és considerat un símbol nacional de Macedònia del Nord i està representat al revers de la moneda de 5 denars, posada en circulació el 1993. El nom de la tribu macedònia dels Lincestis vol dir "terra del linx". Ha estat a la vora de l'extinció durant gairebé un segle. La població actual és estimada en un centenar d'individus. El seu declivi és a causa de la caça furtiva.

Gran Bretanya: Es va creure que el linx nòrdic va desaparèixer a Gran Bretanya o bé fa uns 10.000 anys, després que el gel es retirés, o bé fa 4.000 anys, durant un canvi climàtic en el qual el clima es va tornar més fred i humit. No obstant això, la datació basada en el carboni 14 de cranis de

linx provinents dels Museus Nacionals d'Escòcia i de les coves de Craven, a North Yorkshire, demostraven que el linx visqué a Gran Bretanya entre el 80 i el 425 dC. En anglès antic existia la paraula *lox* per designar el linx. Tot i estar extint, hi ha cert interès a reintroduir el linx a Gran Bretanya.

República Txeca: A Bohèmia, el linx fou exterminat al segle XIX (1830–1890) i a Moràvia probablement a finals del segle XX. Després de 1945, la migració provinent d'Eslovàquia va crear una població petita i inestable a Moràvia. Als anys 80, es van importar unes 20 espècimens d'Eslovàquia i foren reintroduïts a la selva de Bohèmia. A principis de 2006, la població de linx de la República Txeca estava estimada entre 65 i 105 individus. Tot i que la caça del linx no està permesa, la caça furtiva en representa sovint una amenaça.

Alps Dinàrics i Alps Julians: Eslovènia, Croàcia i Bòsnia i Hercegovina són la llar d'entre 130 i 200 individus. El linx nòrdic és considerat extint a aquests països des de principis del segle XX. No obstant això, el 1973 es va dur a terme amb èxit un projecte de reintroducció de l'espècie a Eslovènia, quan 3 femelles i 3 mascles provinents d'Eslovàquia, foren alliberats al bosc de Kočevski. Actualment se'l pot trobar als Alps Julians i a les regions croates de Gorski kotar i Velebit, estenent-se cap als Alps Dinàrics i a la muntanya Dinara, a l'oest de Bòsnia i Hercegovina. El Parc Nacional dels llacs de Plitvice és la llar de diverses parelles de linx. En aquests tres països, el linx nòrdic està classificat com una espècie en perill i està protegida per les lleis. Les estimacions realistes de la població és d'uns 40 individus a Eslovènia, entre 40 i 60 a Croàcia, i més de 50 a Bòsnia i Hercegovina.

Fennoscàndia: El linx de Fennoscàndia va estar a punt d'extingir-se entre 1930 i 1950, encara que es va recuperar gràcies a la seva protecció. Mentrestant, encara que la caça controlada ha estat legalitzada de nou, el nombre d'individus continua creixent lentament. A Escandinàvia el linx és l'únic felí no domèstic.

Estònia: Segons una estimació de l'any 2001, a Estònia hi viuen uns 900 individus. Tot i que el 2010 es van caçar legalment 180 linx nòrdics a Estònia, el país encara té la densitat de població d'aquesta espècie més elevada d'Europa.

Finlàndia: Segons una estimació de l'any 2009, hi viuen entre 2.200 i 2.300 individus. La població de linx nòrdic a Finlàndia ha anat creixent cada any des del 1991, i es creu que actualment és més gran del que mai ho havia estat. El 2009 el govern finlandès donà permisos per caçar 340 individus de linx nòrdic.

Noruega: El linx nòrdic gaudeix de poblacions estables arreu del país, amb l'excepció dels comtats del sud-oest, on se'ls pot trobar esporàdicament.

L'objectiu nacional de criar 65 linx es va assolir el 2007, entre 69 i 74 espècimens registrades. La població estimada és d'entre 409 i 439 espècimens.

Linx nòrdic al zoo de Numedal, Noruega.

Suècia: Suècia, on el 2006 s'estimà que hi havia una població formada per uns 1.400 individus, permet la caça controlada per les agències governamentals. Els caçadors que desitgen caçar linx s'han de registrar pel que s'anomena "caça protectora", la qual té lloc el mes de març. Només un pocs animals poden ser abatuts a cada regió, en funció de quants individus hi ha i/o com afecta els ramats de rens. Cada animal disparat i cada lloc des del qual es dispara és controlat per l'administració del comtat, i el cadàver és enviat al National Veterinary Institute per la seva anàlisi.

El mateix tirador pot quedar-se amb la pell, si s'adjunta un microxip per l'autoritat policial local. A més, el crani de l'animal pot ser retornat al caçador amb un cost d'uns 70 €. El 2007 només es va permetre disparar sobre 75 animals en 20 regions, un increment de 51 respecte al 2006 (sempre al voltant del 5% de la població). El 2006, 41 línxs foren morts fora de la caça, dels quals 31 moriren en accidents de trànsit.

França: El linx nòrdic fou exterminat cap a l'any 1900, encara que posteriorment reintroduït als Vosges i als Pirineus.

L. lynx a la selva de Baviera, a Alemanya.

Alemanya: El linx nòrdic fou exterminat a Alemanya vers el 1850. No obstant això fou reintroduït a la selva de Baviera i a Harz als anys 90. Altres àrees foren poblades per línxs immigrants de la veïna França i de la República Txeca. També hi ha petites poblacions a la Saxònia suïssa, al bosc del Palatinat i a la serralada de Fichtelgebirge.

Letònia: Segons una estimació del 2005, uns 700 individus habiten les regions de Curlàndia i Vidzeme.

Països Baixos: El linx està extint als Països Baixos des de l'edat mitjana. Encara que s'han produït alguns albiraments, probablement es deuen a línxs criats en captivitat que s'han escapat o han estat

alliberats, o possiblement es tracta d'individus que han viatjat des d'Alemanya.

Bèlgica: El linx nòrdic s'extingí a Bèlgica fa uns 300 anys, encara que es va començar a recolonitzar la part oriental del país a la primera dècada del segle XXI (als voltants de Vielsalm i Voeren). Probablement provenen de poblacions d'Alemanya (Eifel, i també suposadament per mitjà de la introducció il·legal feta per caçadors alemanys) i França (Vosges).

Polònia: El Mammal Research Institute de l'Acadèmia Polonesa de Ciències té informació de "com a mínim 128 línxs", observats entre 2006 i 2007. L'informe suggereix que el nombre està subestimat.

Eslovàquia: El linx nòrdic és natiu dels boscos del centre i l'est d'Eslovàquia, on viu principalment als boscos temperats de frondoses mixtos en alçades entre 800 i 1.000 metres. També viu a molts parcs nacionals i àrees protegides del país.

Suïssa: El linx nòrdic s'extingí a Suïssa vers el 1915, però hi fou reintroduït el 1971. Des d'aquí, el linx va emigrar cap a Àustria, on també ha estat exterminat. La major part foren morts per causes humanes.

Itàlia: El linx era considerat extint des de principis del segle XX. En els últims anys, després d'alguns albiraments confirmats d'una molt petita població als parcs naturals del centre del país, encara sobreviu l'esperança de tenir una població nativa.

Països Catalans: Fins a temps recents es distribuïa pels Pirineus, Prepirineus, Serralada Transversal i fins i tot a la Plana de l'Empordà, sud de Catalunya i nord del País Valencià. La davallada es deuria produir a començament del segle XX. Juli Soler i Santaló a La Vall d'Aran (1906) explica que el gatillop (forma més emprada en certs indrets del Pirineu) és gairebé extint a la Vall d'Aran. Hi ha individus caçats fins als anys 30 del segle XX al Cadi i al Canigó. Hi ha constància també de rastres força fidedignes fins als anys vuitanta del segle XX, especialment als Pirineus Orientals. Entre els anys 1985 i 1989 dos estudis van recopilar més de 100 informacions referides a la possible supervivència del linx al Pirineu català i aragonès, de les quals 41 feien referència potencialment a la seva presència. Un altre estudi, en aquest cas a la serra del Cadí, Solsonès, Ripollès i Cerdanya, va detectar dos rastres de linx a la neu. Hi ha possibles dades de començament de segle XXI al Cadi i a la Serra de Madres, entre el Conflent, el Capcir i l'Aude. Aquest lloc podria haver estat un dels darrers reductes, i justament aquí és on hi ha més memòria recent entre la gent del país sobre els llops cervers.

Espanya: Va viure al nord d'Espanya almenys entre 11.000 i 400 anys, però actualment hi és extint.

SORTIDA ORNITOLÒGICA ALS AIGUAMOLLS DE L'EMPORDÀ

El dijous, 18 de setembre, es va realitzar la sortida als Aiguamolls de l'Empordà que havia programat el grup d'ornitologia.

Es va seguir l'itinerari des del Cortalet fins el mas Matà. Hi havia molt poca aigua i, per tant, no es van fer gaires observacions d'aus aquàtiques.

Es va preguntar al centre d'informació per la possibilitat d'accedir a l'observació de la població d'Ibis ermitans. Calia demanar permís amb anticipació.

Finalment es va anar als estanys d'Europa, artificials i alimentats per l'aigua de la depuradora d'Empuriabrava, on es van poder observar algunes espècies no detectades fins aleshores.

En total es van poder detectar les 44 espècies següents:

Oca comuna	<i>Anser anser</i>
Ànec collverd	<i>Anas platyrhynchos</i>
Ànec gris	<i>Anas strepera</i>
Cabusset	<i>Tachybaptus ruficollis</i>
Martinet menut	<i>Ixobrychus minutus</i>
Esplugabous	<i>Bubulcus ibis</i>
Martinet blanc	<i>Egretta garzetta</i>
Bernat pescaire	<i>Ardea cinerea</i>
Cigonya blanca	<i>Ciconia ciconia</i>
Capó reial	<i>Plegadis falcinellus</i>
Flamenc	<i>Phoenicopterus roseus</i>
Milà reial	<i>Milvus milvus</i>
Arpella comuna	<i>Circus aeruginosus</i>
Xoriguer comú	<i>Falco tinnunculus</i>
Rascló	<i>Rallus aquaticus</i>
Polla d'aigua	<i>Gallinula chloropus</i>
Xivita	<i>Tringa ochropus</i>
Gavina comuna	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>
Gavià argentat	<i>Larus michahellis</i>
Colom roquer	<i>Columba livia</i>
Tudó	<i>Columba palumbus</i>
Tórtora turca	<i>Streptopelia decaocto</i>
Falciot pàl·lid	<i>Apus pallidus</i>
Puput	<i>Upupa epops</i>
Blauet	<i>Alcedo atthis</i>
Abellerol	<i>Merops apiaster</i>
Picot verd	<i>Picus sharpei</i>
Picot garser gros	<i>Dendrocopos major</i>
Picot garser petit	<i>Dryobates minor</i>
Oreneta comuna	<i>Hirundo rustica</i>
Cuereta blanca	<i>Motacilla alba</i>
Merla	<i>Turdus merula</i>
Tallarol capnegre	<i>Curruca melanocephala</i>
Mosquiter comú	<i>Phylloscopus collybita</i>
Mallerenga carbonera	<i>Parus major</i>
Mallerenga blava	<i>Cyanistes caeruleus</i>
Mallerenga cuallarga	<i>Aegithalos caudatus</i>
Garsa	<i>Pica pica</i>
Estornell comú	<i>Sturnus vulgaris</i>
Oriol	<i>Oriolus oriolus</i>
Pardal comú	<i>Passer domesticus</i>
Pardal xarrec	<i>Passer montanus</i>
Pinsà	<i>Fringilla coelebs</i>
Cadenera	<i>Carduelis carduelis</i>

SEGUIMENT DE LA MIGRACIÓ DE LES AUS PLANADORES

Falcó mostatxut (*Falco subbuteo*). 15/9/2025. Vicenç Roig.

Encara fins a mitjans d'octubre, es pot seguir la migració, en pas post-nupcial, de les aus planadores en el seu recorregut del nord cap al sud. Es pot fer des dels punts alts del nostre entorn.

Durant tot l'any es poden veure habitualment en el nostre entorn rapinyaires com l'Aligot comú, el Xoriguer, l'Astor, l'Esparver, el Falcó pelegrí i l'Àguila cuabarrada. Altres espècies només es poden veure més rarament o bé en pas migratori.

Essent cap a mitjans de setembre quan, normalment, es detecta el pas més important i són espècies de rapinyaires com ara l'Aligot vesper, l'Arpella, el Xoriguer, el Falcó mostatxut, l'Àguila pescadora, l'Esparver cendrós, l'Àguila marcenca, etc., i d'altres espècies més, observades en menor mesura a Torrelles, com ara la Cigonya blanca, el Corb marí gros i la Cigonya negra. La majoria d'exemplars provenen del nord o del centre d'Europa i el seu destí és a l'Àfrica o el sud de la península ibèrica.

Àguila pescadora (*Pandion haliaetus*). 7/9/2025. Vicenç Roig.

Aquestes aus migratòries acostumen a passar per les serralades orientades de nord a sud on hi ha corrents ascendents d'aire calent durant gran part del dia.

Actualment els llocs més usats al nostre entorn per fer-ne el seguiment són el turó del Tabor, al peu de la torre de guaita, i el turó de la Bruguera.

Per accedir al Tabor es pot pujar amb vehicle fins a l'aparcament situat al costat de la torre de telecomunicacions i, des d'allí, hi ha un petit recorregut a peu fins a la torre de vigilància contra els incendis.

En el cas de la Bruguera s'hi arriba des de la urbanització de can Güell, pujant per la segona avinguda i agafant el camí forestal fins al límit amb la vall de Torrelles, des d'allí també hi ha un petit recorregut a peu fins a la punta del turó.

Normalment, en el nostre municipi, hi ha algun observador del grup d'ornitologia els caps de setmana al turó de la Bruguera i alguns dies entre setmana al Tabor, depenent de la disponibilitat personal.

Aligot vesper (*Pernis apivorus*). 17/9/2025. Vicenç Roig.

Si voleu obtenir informació d'enguany o de les campanyes anteriors, a través de la web de l'ANT, anant a censos i migració, es pot entrar a la plataforma Trektellen. Allà hi ha els comptatges del seguiment de la migració dels anys 2021, 2022, 2023, 2024 i 2025. Les dades de les observacions fetes a Torrelles són incorporades a l'estació denominada Tabor- turó de la Bruguera.

El projecte de l'estació va ser creat per Francesc Anguas i les observacions comunicades són incorporades a l'estació per Juan Mora.

FAUNA MORTA

En aquest full anem recollint les comunicacions rebudes d'observacions de fauna morta. Normalment són exemplars atropellats, però també n'hi ha de capturats per animals de companyia. La recopilació de les dades d'exemplars morts poden ajudar a futurs treballs.

El diumenge, 28 de setembre, a les 9,30 hores, Vicenç Roig, va observar un exemplar de **Ratolí de bosc** (*Apodemus sylvaticus*) mort, al camí de can Reinal, a prop de can Tòfol del racó, segurament capturat per un animal de companyia.

ERIOÇ

Informa Josep Callau que el dijous, 24 de juliol va trobar un exemplar d'**Erioç comú** (*Erinaceus europaeus*) a la piscina de casa seva a can Güell.

Aquesta observació és interessant perquè en els últims anys s'han rebut molt poques dades d'observacions d'exemplars d'aquesta espècie.

CORRECCIÓ DELS SUPORTS DE LES LÍNIES ELÈCTRIQUES

El dijous, 8 de maig del 2014, diverses persones varen informar a membres del grup d'ornitologia de la presència d'una rapinyaire nocturna morta en una torre elèctrica situada per sobre del local del Centre d'Esplai, a la costa del Pedró. També hi havia un tros d'ala al peu de la torre.

Es va anar a fer fotografies, en les quals es veia que era un exemplar de Duc (*Bubo bubo*), l'au nocturna més gran del nostre entorn. Amb la curiositat de que, quan morí electrocutada, tenia un tudó (*Columba palumbus*) com a presa. Es va trucar al cos d'agents rurals que, l'endemà, recuperaren el cos i el fragment d'ala per a realitzar la corresponent necròpsia i tramitar l'expedient per a que la companyia fes les corresponents modificacions a la torre per evitar en el futur altres electrocucions d'aus.

També es va comunicar la mort d'aquest exemplar de Duc a Joan Real que, juntament amb Albert Tintó i Santi Mañosa, del Departament de Biologia Animal de la Universitat de Barcelona, estudiaven les morts d'aus per electrocució.

Finalment sembla que s'ha fet una actuació en aquesta torre segons indica el cartell que s'hi ha penjat recentment.

EXPOSICIÓ DEL 25È ANIVERSARI

Amb motiu de la celebració del 25è aniversari de la nostra associació es va realitzar una exposició a l'Ateneu Torrellenc que va estar oberta al públic des del 10 de gener al 4 de febrer del 2025.

A petició d'un veí de Sant Vicenç dels Horts, de l'Associació d'Alumnes i Amics de CFA Garrosa, que la va considerar prou interessant, va demanar d'exposar-la al seu municipi.

Va fer la petició al seu ajuntament i, després de la tramitació corresponent, es tornarà a exposar del divendres, 17 al dissabte, 25 d'octubre, al Forn Romà, a Sant Vicenç dels Horts

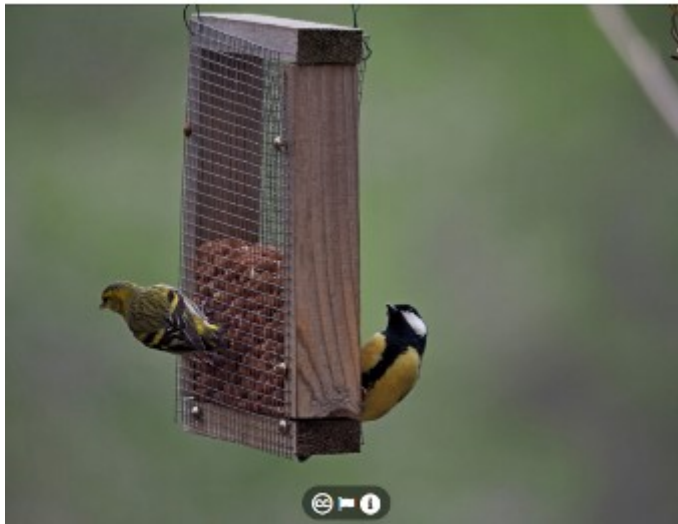
Forn Romà de Sant Vicenç dels Horts

Cartell de l'exposició del 25è aniversari

MENJADORES PER ALS OCELLS

Mallerenga carbonera (*Parus major*) i Lluer (*Spinus spinus*) en una menjadora amb cacauet del model de reixeta fet als tallers organitzats pel grup d'ornitologia. 28/2/2024. Josep Callau.

Així com a finals d'hivern i principis de la primavera el grup d'ornitologia de la nostra entitat va recomanar la retirada de les menjadores per als ocells, ara, a finals de la tardor i a l'hivern, es recomana tornar-les a posar.

A la tardor i a l'hivern, és quan arriben els ocells hivernants provinents del nord d'Europa que s'allunyen dels freds més rigorosos en busca d'aliment. També és el temps més adequat per posar menjadores a l'abast dels ocells que hi ha habitualment en el nostre entorn.

Si es vol ajudar, amb una aportació d'aliment suplementari, als ocells i, alhora, es vol gaudir de la seva presència propera per observar-los, ara és un bon moment per posar les menjadores.

Se'ls hi pot proporcionar l'aliment per a ocells que es ven normalment en les graneries. És molt efectiu el cacauet cru. Recordeu que l'aliment no pot ser salat ni torrat.

A Torrelles de Llobregat, a la botiga de la Cooperativa Agrícola, ja subministren cacauet cru i gra.

Després de fer els tallers de menjadores, els anys 2019 i 2021, es va obrir un projecte dins de la plataforma de ciència ciutadana, aleshores denominada Natusfera i, ara, Minka, on es poden introduir totes les observacions d'ocells visitant les menjadores instal·lades.

Si poseu les menjadores i feu fotografies dels ocells que les visiten, podeu entrar les vostres observacions a la següent adreça:

<https://minka-sdg.org/projects/projecte-menjadore>

Fins a finals de l'hivern 2024/2025 s'havien entrat en aquest projecte 1.280 observacions de les 14 espècies següents:

Lluer (*Spinus spinus*)
Mallerenga blava (*Cyanistes caeruleus*)
Mallerenga carbonera (*Parus major*)
Pardal comú (*Passer domesticus*)
Mallerenga emplomallada (*Lophophanes cristatus*)
Tallarol capnegre (*Curruca melanocephala*)
Mallerenga petita (*Periparus ater*)
Tallarol de casquet (*Sylvia atricapilla*)
Pit-roig (*Erithacus rubecula*)
Cotxa fumada (*Phoenicurus ochruros*)
Pinsà comú (*Fringilla coelebs*)
Brúel (*Regulus ignicapilla*)
Cuereta blanca (*Motacilla alba*)
Merla (*Turdus merula*)

Mallerenga emplomallada (*Lophophanes cristatus*). 28/1/2021. Tomás Blasco.

Cal dir que les observacions introduïdes d'algunes espècies són menjant a terra, per sota de les menjadores de reixeta, o en menjadores obertes.

ÀGUILA CUABARRADA

Aquest estiu i, sobretot, durant el seguiment de la migració, s'han rebut diverses comunicacions d'observacions d'Àguila cuabarrada (*Aquila fasciata*) en el nostre entorn.

Segons el comentari personal de Francisco Barragan, guaita de la torre de vigilància d'incendis del Tabor, havia observat sovint exemplars d'Àguila cuabarrada durant l'estiu, abans del 31 d'agost, data en la qual va acabar la feina de vigilància.

Tomás Blasco va comunicar una observació d'un exemplar el dimarts, 1 de juliol, a les 9,19 hores, a can Pi de la serra.

Tot i que l'Àguila cuabarrada no es una espècie migratòria, a Trektellen, plataforma on es publiquen les observacions del seguiment de la migració de l'estació denominada Tabor / turó de la Bruguera, hi consten les següents observacions d'aquesta espècie, fetes durant el seguiment.

data	hora	nº ex.	situació	observadors
dissabte, 30/8/2025	matí	2	can Güell	JMM / VRV
dissabte, 6/9/2025	10,25	2	Torrelletes	FAB / JMM / VRV
diumenge, 7/9/2025	16,24	2	can Güell / Bruguera	FAB / JMM / VRV
dimarts, 9/9/2025	12,15	2	vall de can Reinal	VRV
dimecres, 10/9/2025	11,09	1	vall de Sant Climent	VRV
diumenge, 14/9/2025	11,10	2	Bruguera	JMM / VRV
diumenge, 14/9/2025	17,29	2	can Güell	FAB
dilluns, 15/9/2025	10,34	2	Torrelletes	VRV
dissabte, 27/9/2025	11,22	1 (jove)	Torrelletes	JMM / VRV

Els observadors participants en el seguiment de la migració són Francesc Anguas (FAB), Juan Mora (JMM) i Vicenç Roig (VRV).

Les fotografies de l'esquerra corresponen, amb l'ordre de dalt a baix, a les observacions següents:

dissabte, 6/9/2025
diumenge, 7/9/2025
dimarts, 9/9/2025
dimecres, 10/9/2025
dilluns, 15/9/2025
dissabte, 27/9/2025

Àguila cuabarrada (*Aquila fasciata*). 15/9/2025. Vicenç Roig.

CALENDARI DE REUNIONS

Dilluns, 27 d'octubre del 2025, a les 20,30 hores, a la masoveria de can Sostres. **Reunió del grup d'ornitologia.**

Dilluns, 27 d'octubre del 2025, a les 21 hores, a la masoveria de can Sostres. **Reunió de junta directiva.**

Les reunions de la junta directiva de l'ANT són obertes a la participació de tots els membres de l'associació, amb veu i sense vot.
Les reunions del grup d'ornitologia són obertes a la participació de totes aquelles persones que tinguin interès en el món de les aus.

ACTIVITATS DE L'ANT

Del dimecres, 1 al dimecres, 15 d'octubre. Presentació de les fotografies al **13è Concurs de fotografia naturalista** per correu electrònic a l'adreça ant.laformiga@gmail.com.

Diumenge, 5 d'octubre del 2025, de les 16 a les 18 hores, al turó de la Bruguera. **Seguiment de la migració de les aus planadores.** Activitat organitzada pel grup d'ornitologia.

Del divendres, 17 al dissabte, 25 d'octubre del 2025, en els horaris habituals, al Forn Romà de Sant Vicenç dels Horts. **Exposició del 25è aniversari de l'Associació Naturalista Torrellenca La Formiga.**

Divendres, 31 d'octubre. Finalitza el termini per respondre a les dues fotografies corresponents al mes d'octubre del **24è Concurs d'identificació fotogràfica d'aus**. Si voleu participar en aquest concurs demaneu de rebre les fotografies per correu electrònic a l'adreça: salessergi@gmail.com

Diumenge, 2 de novembre del 2025, al matí. **Passejada botànica de tardor** guiada.

ALTRES ACTIVITATS

Del dimecres, 1 al dissabte, 4 d'octubre del 2025. **Tallers científics al riu Siurana: ratolins i musaranyaes.** De la mà del Fermí Sort aprendrem a fer identificació, sexat i biometria de micromamífers al riu Siurana. Un taller pràctic i de camp per conèixer de prop aquests petits mamífers i la seva relació amb l'ecosistema fluvial.

1r dia (15-17 h): col·locació de trampes de captura amb esquer.

2n i 3r dia (9-13 h): revisió de les trampes.

4t dia (9-13 h): darrera revisió i recollida de les caixes.

Es pot assistir als dies que es vulgui, sempre amb inscripció prèvia.

Lloc de trobada: Petit aparcament a prop de Poboleda. Des del punt de trobada baixarem per un camí fins al riu, on es desenvoluparà tot el taller.

Organitzat pel Gepec. T. 977 331 142 secretaria@gepec.cat www.gepec.cat

Diumenge, 5 d'octubre del 2025, de les 10 a les 14 hores. **Bicicletada naturalista a les Basses de Can Dimoni.** Sortida circular pel Delta del Llobregat fins a les Basses de Can Dimoni, a Sant Boi, el punt central de la ruta. Durant els 18 km de recorregut, pedalarem pels camins rurals del parc agrari fent diverses aturades per observar ocells i paisatges. Cal dur bicicleta. Guiada per Andrés Anguís. Organitzada per Depana. T. 93 210 46 79 info@depana.org www.depana.org

Dijous, 9 d'octubre del 2025, de les 19,30 a les 21 hores, al local de Depana (c. Sant Salvador, 97, Barcelona). Xerrada: **La natura és salut mental?** És sabut que els espais naturals són beneficiosos tant per a la salut física com per a la mental. Explicarem els resultats d'estudis científics que mostren els factors que contribueixen a una millor percepció de la mateixa salut i explicarem com ens en podem beneficiar respectant el patrimoni natural. A càrrec de la Dra. Guila Fidel Kinori, Psicòloga clínica de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron. Organitzada per Depana. T. 93 210 46 79 info@depana.org www.depana.org

Diumenge, 12 d'octubre del 2025. **Observació de cetacis en llibertat. Una alternativa als delfinaris.** Sortida en vaixell amb l'objectiu de gaudir de l'observació de cetacis en llibertat. També albirarem altra fauna marina i ocells pelàgics. Guiada per David Rodés. Organitzada per Depana. T. 93 210 46 79 info@depana.org www.depana.org

Diumenge, 12 d'octubre del 2025, de les 11 a les 12,30 hores, a la piscina de la Vilella baixa. **Descoberta del riu Montsant a la Vilella Baixa.** Us convidem a descobrir el riu Montsant a través d'una passejada guiada on aprendrem de forma amena la seva importància com a font de vida, el seu paper en la història de la comarca i la biodiversitat que hi acull. Observarem els animals, les plantes i la geologia del seu entorn, i reflexionarem sobre la relació entre les persones i el riu, així com els reptes ambientals que afronta. Organitzada pel Gepec. T. 977 331 142 secretaria@gepec.cat www.gepec.cat

Diumenge, 19 d'octubre del 2025, de les 9 a les 14 hores. Sortida: **Ocells en família.** Sortida per veure ocells en família i conèixer els que ens són més propers. La canalla podrà veure'ls amb binocles infantils. Guiada per Yolanda Berenguera. Organitzada per Depana. T. 93 210 46 79 info@depana.org www.depana.org